A NŐ LEGSZEBB ÉKESSÉGÉRŐL.

Írta: POGÁNY PAULA.

Június a vizsgák hónapja. Gondos anyák ünnepélyes előkészületekkel várják az izgalmas, nagy napokat, mikor gyermekeik tudományos képzettségét a nyilvánosság előtt teszik próbára és szorgalmukat, előmenetelüket 1-5-ig terjedő számokban állapítják meg. Fontos, hogy a gyermekek ezeken a nagy napokon az ünnepélyességhez méltó díszben jelenjenek meg. Ez elkerülhetetlen, hiszen tudjuk, hogy még szűk viszonyok között tengődő szülők sem riadnak vissza anyagi áldozatoktól, újabb gondoktól, hogy díszes ruhában, fényes cipőkben küldhessék a gyerekeket az iskolába.

Rövidre nyíratják a kis fiúk haját, hogy rendesebben nézzenek ki, a kis leányoknak immár hosszúra növesztett haját pedig előző este megmossák, ügyesen becsavarják, hogy másnap kibontva, hullámos palástként emelje a gyermek díszes megjelenését.

A fiúk toalettjével nincs is annyi vesződség. Fodrász nyírja a hajukat, gyorsan bebújnak könnyű öltözékükbe és most kivételesen nem gondénak arra, vájjon elég rendesek-e és hogy az Ubulnak vagy a Hogárszkynak a ruhája lüszferből lesz-e, vagy pedig csak olyan fehér vászonból. Erre nincs Is idejük, hiszen a mamájuk is mikor a tiszta zsebkendőt összehajtogatva, a csücskével kifelé oldalzsebükbe teszi és a kravátlijukat igazgatja folyton azt mondja: „Kíváncsi vagyok, hogy az Ubul és a Hogárszky nem fognak-e számtanból jobban felelni, mint Te? Kérlek, szedd össze magadat, nagyon röstelném a dolgot a papa előtt" stb. stb.

Bezzeg a kis lányokkal már nehezebben megy a. dolog. A gyerek előző este későn feküdt le, a ruhapróbálással és a hajával sokáig elbabráltak, ideges és izgatott, a haja nehezen bontható ki, kínozza őt annak Jépése. Az egész család körülötte forgolódik, öltöztetik, kötözgetik a szalagokat, ide-oda Igazgatják, míg végre elkészül: fehér ruhában, kibontott hullámos hajával, kezében a tanítónéni részére virággal, igazán úgy néz ki. mint egy klaszikus festmény. A mamája boldogan gondolja: milyen szép, szebb lesz, mint akármelyik barátnője.

A vizsga természetesen elég jól sikerül, hiszen a kis lány egész évben szorgalmas volt. A mama boldogan siet hazafele a gyerekkel a Kossuth Lajos utcán. A júniusi nap forrón süt, a kibontott haj nagyon kényelmetlen a gyereknek, „olyan melege van", de azért büszkén lépked, mert hallja, hogy az emberek azt mondják: „milyen szép haja van ennek a kis lánynak". A fejét hátraszegi, hogy még hosszabnak lássék ...

A mamát egy ismerőse tréfásan megszólítja: „Ki ez a rövid eszű ki« lány, csak nem a Böske?"

A mama büszkén mosolyog, de németül megkéri, ne rontsa a gyereket hízelgéseivel.

„Kedves Mária, eszem ágában sincs, hogy hízelegjek. Sőt a humoros bevezetés után egyenesen arra akartalak kérni: vágasd le – ha lehetséges még ma – Böskének a haját."

A mama még mindig mosolyog a tréfálkozó nénin és megkérdezi Böske: „Levágassuk?"

Böske rémülten int nemet és a szelíd kis leány magában azt gondolja, hogy megharapná a „borbélynak" a kezét, ha hozzá merne nyúlni.

Erre a néni már minden kétséget kizáró komolysággal azt mondja:

„Mikor most felétek közeledtem, megdöbbentett ennek a gyermeknek a dús sörénye. Ez az elől megkötött hajfonat az arcának egy részét is eltakarja, úgy hogy szegényke egészen beleizzad. Nem értem, hogy Te, aki olyan súlyt helyezel arra, hogy a gyerek pl. télen felmelegítve kapja a narancsot és minden tekintetben költsz a higiéniára, ilyen esztelenségre ragadtatod magad. Forró nyári napon, amikor tudom, hogy a fiadnak rövidre nyíratod a haját, hogy mindkettőtök hiúságát kielégítsd, ennek a szerencsétlen leánygyermeknek bundát borítsz az arcára, nyakára és hátára, nem törődve azzal, mennyire kifárasztja, elbágyasztja még az ilyen élénk és folytonos ugrándozási vággyal eltelt gyermeket is. Böske éppen olyan jól felelt volna a vizsgán, ha a bátyjáéhoz hasonlóan, neki is rövidre vágattad volna a haját."

„Na … hová gondolsz, kérlek, hiszen Böske leány és a nőnek a legszebb dísze a haja."

„Ugyanezt mondta most Varjasné és ugyanezt mondta tegnap Keppichné, mikor a 7 éves lányával jött hazafelé a vizsgáról, és kétségbeejtő, de ugyanezt mondaná a többi kibontott hajú kis leány mamája, ha tanácsommal előállnék. Ti gondolkodás nélkül mentek ebbe a hajnövesztési Őrületbe, gyönyörűségtek telik abban, hogy felszalagozhatjátok a gyermeket, játékszert csinálhattok belőle, de hivatkoztak arra, hogy anyai kötelességet teljesítek, mikor a n ő n e k ezen állítólagos legszebb ékességéből már a leánygyermek legzsengébb korában is kultuszt űztök. Mond, kérlek, melyik épeszű embernek jut eszébe, hogy egy 6 éves, vagy akár 12 éves leányban a η ő t és ne a g y e r m e k e t lássa? Nem rémülsz el Te is, mint az egész sajtó, az egész közvélemény teszi, mikor néhanapján olvasod, hogy valahol egy J3 éves leányt férjhez adtak? Mindenki megbotránkozik: hallatlan, egy fejletlen gyermeket férjhez adni, feleségül venni! Szanatórium és fegyház után kiabálnak, ki mennyire felvilágosodott, de azért,

ha megkérdezzünk Titeket, miért növesznek egy 7 éves gyermek fején olyan dús hajzuhatagot, amely a legerotikusabb férfiálomban is helyet foglalhatna, akkor azt válaszoljátok,, hogy ez a nőnek legszebb ékessége. Pedig mire ez a gyermek nő számba megy, addigra már régen beállt hajnövésében a reakció és csak ügyesen alkalmazott bélésekkel tudja még az egykori dús hajzatnak látszatát kelteni. Nem akarok most arról mesélni, hogy kultúrember szempontjából milyen undorító ez az ámítás, csak szeretném, ha megértenéd, milyen abszurd dolog az, hogy Ti, akik a test kultuszának minden bevált és hasznos módját alkalmazzátok a gyermeknél, belenyugosztok abba, hogy fejükön egy állandóan tisztán nem tartható, tehát egészségtelen és a gyermekkor erotikamentes céljának semmiképpen sem megfelelő tömeg fejlődjék.

A mama kétségbeesetten néz Böske hajára. Hát ezt a gyönyörű selyemhalmazt, melyet ő éveken át gondosan ápolt, nagyranövesztett, mint kertész a virágait, ennek az excentrikusan gondolkodó néninek a kívánságára eltávolítsák? Pedig milyen szép, milyen szép, gondolja nagy szeretettel a komplikált anyai agy. A gonosz néni sürgetésére végre izgatottságában négyfélét is válaszol Böske mamája:

1. „Én nem is bánnám, de Böske sírna és nem engedné lenyíratni."

„Böske minden este sír, mert nem akar 8 órakor lefeküdni, azért úgy tudom, mégis rá tudod venni erre."

2. „Az uram is nagyon haragudnék érte, a mama meg szívbajos lenne ettől a katasztrófától, a legnagyobb büszkesége ez a haj."

„De ha megmagyarázod nekik, hogy ez a gyermekre nézve egészséges!"

3. Nézd, ebben az egyben nincsen igazad, hát ártott nekünk valaha, hogy anyáink hosszúra növesztették a hajunkat?"

„Ártott. Először, amint már előbb is említettem, ártott a hajnak magának. Másodszor testi fejlődésünknek. Ezzel nem akarom azt mondani, hogy Te, vagy akár én is testi erő szempontjából az átlagtípusnak mögötte állnánk, de el tudom képzelni, hogy tökéletesebbek is lehetnénk. Ha mi asszonyok visszaemlékezünk gyermekkorunkra, fénylő, kimagasló pontok azok, mikor a vizsgán az elnök úgy szólított ki minket: „Most jöjjön ki az a rövideszű kislány" Micsoda öröm, milyen diadal! Délután már könnyebben lemondtunk arról, hogy nem ugrálhatunk úgy, mint a fiúk: „a hajtól az embernek úgyis hamar melege van". Vigyáztunk a szép szalagokra és az uszodában sem ugortunk, mert attól vizes lesz a sapkán keresztül is az embernek a haja és nehezen lehet kifésülni, mert a mama tépi; reggel szívesebben rövidítjük meg alvásunkat, hogy a mamának több ideje legyen szépen befonni a hajunkat. Nyugodtabban hajolunk a kézimunkánk fölé: így mégis jobb, az embernek kevesebb szidást kell hallgatnia elveszett szalagok és hajtűk miatt. A fiúk pedig azalatt kint ugráltak, hemperegtek, mi pedig gyermekkorunk javarészét a fejlődésünkre kevésbbé előnyös testi tespedésben töltöttük."

4. „Ebben úgy nagyjában igazad van, majd megbeszélem a dolgot a mamával". . .

Köszönés. Böske, az illemtudó Böske azt mondja a néninek: „kezitcsókolom". De a néni a gyermek beszédes szemeiből kiolvassa, hogy az megharapná, ha hozzá merne nyúlni. Este lefekvés előtt a gyerek buzgón imádkozik a jóistenhez, hogy tartsa meg a haját, mint ahogy mi is imádkoztunk ezért boldog gyermekkorunkban. És a jóisten, aki tudvalevőleg szereti a gyermekeket, meghallgatta Böske fohászát, mert másnap, mikor a nénivel az uszoda előtt találkoztak, Böskének Biedermayer-frizurája volt, mindegyik fülén ékeskedett egy-egy tekintélyes konty. Igazán roppant bájos volt a piszeorrú gyerek. És milyen nagyszerű, a mamája állítása szerint ez a hajviselet nagyon egészséges is, mert a nyakat szabadon hagyja és csak a fülnél melegebb egy kicsit. Hogy roszabbul is hall tőle a a gyerek? Tiszta nyereség, tekintve azt a rengeteg ocsmány, ságot, amivel telítve a világ.

Óh szent Szokás! Óh Multatuli!